
Onderwerp	Intern controleplan gemeente Venray boekjaar 2020		
Zaaknummer		Teammanager	Paul de Mulder
B & W datum	25 augustus 2020	Afdeling/Team a.i.	Bedrijfsvoering/Kwaliteit
Naam steller	Henk Mijster	Portefeuillehouder a.i.	Luc Winants
Openbaarheid	Deze adviesnota is openbaar	Per direct.	
Bevoegd orgaan	B & W		
Ter kennisname	Aanbieden via de Griffie aan Auditcommissie		

ADVIES

Vaststellen intern controleplan gemeente Venray boekjaar 2020

Samenvatting

Jaarlijks stelt het college van B&W een intern controleplan (ICP) vast. Het ICP biedt inzicht in de onderwerpen van interne controle over het boekjaar 2020 en de bijbehorende planning.

Op basis van een uitgebreide risicoanalyse wordt jaarlijks bepaald welke processen of thema's aan bod komen. Ook kunnen door de raad/auditcommissie, college, concerncontroller of algemeen directeur onderwerpen aangedragen worden welke tijdens de interne controle meegenomen worden. Voor 2020 zijn nog geen onderwerpen aangedragen. Het interne controleplan 2020 wordt afgestemd met de accountant om de controles van de organisatie en accountant zo efficiënt mogelijk op elkaar te laten aansluiten. Met name door de corona-pandemie zijn een aantal controles doorgeschoven bijvoorbeeld omdat dit jaar geen verblijfsbelasting wordt opgelegd en er geen financiële handelingen plaatsvinden.

Als bijlagen bij het ICP zijn het normenkader met daarin een risicoanalyse en het controleprotocol opgenomen.

Beoogd resultaat

Een vastgesteld intern controleplan voor 2020.

Argumenten

1. Het ICP draagt bij aan het 'leren en verbeteren' binnen Venray. Het jaarlijkse interne controleplan geeft inzicht in de interne controles die worden uitgevoerd. De uitkomsten van de interne controle geven mede een beeld in hoeverre de organisatie 'in control' is en bieden handvatten voor verbetering van processen. De voortgang wordt periodiek besproken binnen het concern- en afdelingsmanagement. Op deze wijze wordt het 'leren en verbeteren' binnen Venray systematisch verankerd.
2. Met het ICP voldoen we aan de wettelijke plicht in het kader van artikel 212/213 van de Gemeentewet. Het ICP stelt het college van B&W in staat om aan de wettelijke plicht te voldoen om zorg te dragen voor de interne toetsing van de getrouwheid van de informatieverstrekking en de rechtmatigheid van beheershandelingen (artikel 212/213 van de Gemeentewet).

Risico's

n.v.t.

Kanttekeningen

n.v.t.

Communicatie

Intern: Het interne controleplan is besproken in het CMT. De betrokkenen van de afdelingen zijn/worden geïnformeerd over de uit te voeren controles.

Extern: Het interne controleplan is afgestemd met de accountant.

Financiële gevolgen

n.v.t.

Personele/organisatorische gevolgen

n.v.t.

Juridische gevolgen

Met de vaststelling van het ICP 2020 voldoen wij aan de voorwaarden zoals gesteld in artikel 212/213 van de Gemeentewet, het besluit Begroting en Verantwoording gemeenten en provincies (BBV) en de actuele informatie van de commissie BBV (opvolger van het platform rechtmatigheid provincies en gemeenten).

Rechtmatigheid

n.v.t.

Fatale termijnen

Jaarlijks dient het intern controleplan door het college vastgesteld te worden vóór uitvoering van de jaarrekeningcontrole door de accountant.

Vervoltraject besluitvorming

Ter kennisname aanbieden aan de auditcommissie

Evaluatie

De uitkomsten van interne controles worden periodiek besproken met en gerapporteerd aan het afdelingsmanagement en de concerncontroller. De belangrijkste bevindingen worden opgenomen in de managementletter van de accountant naar aanleiding van de interim controle en het rapport van bevindingen (na de jaarrekeningcontrole) van de accountant. Daarnaast wordt de voortgang van de verbeteracties periodiek besproken binnen het concern- en afdelingsmanagement.

Bijlagen

Intern controleplan 2020

Naslagwerk

n.v.t.

Intern controleplan gemeente Venray

Boekjaar 2020

augustus 2020

Samengesteld door

Henk Mijster, Kwaliteitsmedewerker Bedrijfsvoering

Inhoud

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Doel van intern controleplan	3
2	Interne controle om 'in control' te blijven	4
2.1	Waarom interne controle?	4
2.2	Gemeente Venray 'in control'	4
2.3	Rechtmatigheidsverklaring	4
3	Welke processen controleren we in 2020?	5
3.1	Wie controleert en rapporteert?	5
3.2	Onderwerp, diepgang en omvang van de controle	5
3.3	Planning te controleren processen/te onderzoeken thema's	5
4	Bijlagen	8
4.1	Bijlage I Normenkader 2020 incl. risico-inschatting en controleaanpak	8
4.2	Bijlage II Controleprotocol	17

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Jaarlijks stelt het college van B&W een intern controleplan (ICP) vast voor de interne toetsing van de getrouwheid van de informatieverstrekking en de rechtmatigheid van beheershandelingen (cf. art. 212/213 van de Gemeentewet). Dit intern controleplan dient als belangrijk hulpmiddel voor deze toetsing.

De accountant¹ kan niet of beperkt steunen op de interne auditfunctie van de gemeente sinds de invoering van de controlestandaarden van Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants in 2014 (o.a. COS 610 die gaat over het steunen op de werkzaamheden van de interne auditfunctie). Daarom voert de accountant bij de interim -en jaarrekeningcontrole zelf controlewerkzaamheden uit om te komen tot een juiste oordeelsvorming². Het interne controleplan 2020 is afgestemd met de accountant zodat de controlewerkzaamheden van de organisatie en accountant zo efficiënt mogelijk op elkaar aansluiten. Zo zijn een aantal controles doorgeschoven omdat deze dit jaar i.v.m. de corona-pandemie niet uitgevoerd worden.

De uitgangspunten met betrekking tot de getrouwheids- en rechtmatigheidscontrole en de controle op de doelmatigheid en doeltreffendheid zijn vastgelegd in:

- De Gemeentewet (art. 212/213),
- Het Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten en provincies (BBV),
- Het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO),
- Het 'Controleprotocol Gemeente Venray 2016 tot en met 2019 met optie tot verlenging en bijbehorend normenkader³,
- Actuele informatie van de commissie BBV,
- Circulaire Ministerie BZK,
- NBA Alerts van de NBA (Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants),
- Interne nota rechtmatigheid en risicomanagement en daarvan afgeleide nota's,
- Overige brieven en notities van VNG.

1.2 Doel van intern controleplan

Het intern controleplan (ICP) geeft een overzicht van de onderwerpen van interne controle en de planning in het boekjaar 2020. Een doelstelling van het ICP 2020 is een aansluiting te realiseren tussen de interne controlewerkzaamheden en de werkzaamheden van de accountant zodat sprake is van een zo efficiënt mogelijke controle. Een ICP geeft houvast aan de uitvoering van de controles door de gemeentelijke organisatie. Voor de uitvoering van de interne controle zijn werkplannen opgesteld waarin de diepgang van de controles wordt vastgelegd. Deze werkplannen zijn voorgelegd aan de accountant zodat zij kunnen beoordelen of deze werkplannen aansluiten bij hun werkzaamheden.

---

¹ Met ingang van boekjaar 2016 is er op basis van een Europese aanbesteding een overeenkomst gesloten met PWC als nieuwe accountant voor onze organisatie

² Zie voor achtergrondinformatie: aanbestedingsdocument van de accountant in 2015, 0-meting van 2016, de managementletter 2016 en het accountantsverslag bij de controle van de jaarrekening 2016.

³ Het Controle Protocol wordt vastgesteld door de raad, zie bijlage II. Het normenkader bestaat uit een overzicht van externe wetgeving, verordeningen en kaderstellende besluiten van de gemeenteraad, voor zover die relevant zijn voor de controlewerkzaamheden. Zie bijlage I voor het normenkader 2020.

2 Interne controle om 'in control' te blijven

2.1 Waarom interne controle?

Interne Controle heeft als uiteindelijk *doel* om de kwaliteit van de bedrijfsvoering in alle opzichten te verbeteren. Via de interne controle komen we tot een gefundeerde oordeelsvorming omtrent de juistheid, volledigheid, tijdigheid, het bestaan en de rechtmatigheid van de verantwoorde gegevens in de (financiële) administratie. De uitkomsten van de interne controle geven dus mede een beeld in hoeverre de organisatie 'in control' is. Op basis van informatie uit (verbijzonderde) interne controles worden onvolkomenheden in de uitvoering tijdig opgespoord. Tijdig wil zeggen dat er corrigerende maatregelen genomen kunnen worden vóórdat de jaarrekening over 2020 wordt vastgesteld. Bovendien is het mogelijk om preventieve verbetermaatregelen te nemen.

2.2 Gemeente Venray 'in control'

De gemeente Venray is steeds procesmatiger gaan werken vanuit de Lean Filosofie. De kwaliteit van onze dienstverlening borgen we door noodzakelijke controles op te nemen in het proces. Ook de externe accountant geeft in het rapport van bevindingen bij de jaarrekeningcontrole van 2019 aan dat wij als organisatie "in control" zijn.

Er kan meer gesteund worden op de werking van de processen met ingebouwde maatregelen (procescontrole) zodat meer tijd beschikbaar is voor verbeteringen van de processen. Het werken is op deze manier efficiënter en klantgerichter geworden. Ook de digitalisering en automatisering van de processen in taak specifieke applicaties (TSA's) dragen bij aan het in control hebben en houden van onze bedrijfsvoering. De afgelopen jaren zijn vanuit het programma Processen en Informatie stappen gezet voor een verdere implementatie van het digitaal procesgericht werken binnen de TSA's.

In 2020 gaan we hier mee verder en zullen de processen waarvoor nog geen TSA is worden ingericht in een taak generieke applicatie (TGA). Hierdoor is er steeds meer sprake van een procescontrole, tijdens het doorlopen van het proces dan achteraf vaststellen dat een proces goed is doorlopen (gegevensgerichte controle). Neemt niet weg dat wij de werking van de processen moeten blijven testen en daar waar sprake is van een hoog risico's binnen een proces achteraf, door middel van een verbijzonderde interne controle, de werking van deze processen moet onderzoeken

2.3 Rechtmatigheidsverklaring

In 2019 is eveneens een start gemaakt met de voorbereiding op de implementatie van de rechtmatigheidsverklaring welke wettelijk per 1-1-2021 ingevoerd gaat worden. Diverse financieel relevante processen zijn of worden daarbij onder de loep genomen. Ook zal de doorontwikkeling van de interne controle en positionering van de verbijzonderde interne controle (VIC) verder uitgewerkt worden in overleg met de externe accountant. Hiervoor is al een concept advies opgesteld welke is voorgelegd aan de externe accountant. Door onder andere de Coronacrisis en ziekte van de opdrachtnemer is dit traject enigszins gestagneerd maar zijn inmiddels de vervolgspraken ingepland. Daarnaast zal de Raad en het College meegenomen worden en zal het gezamenlijke ambitieniveau moeten worden vastgelegd.

3 Welke processen controleren we in 2020?

3.1 Wie controleert en rapporteert?

In overleg met de accountant zijn de werkzaamheden voor de interne controle (IC) over boekjaar 2020 doorgenomen. Omdat PWC beperkt kan steunen op de interne controles die de gemeente zelf uitvoert, neemt PWC een flink aandeel in de uitvoering. Daarop is de controle die de gemeente zelf uitvoert afgestemd.

Voor de uitvoering van de interne controle in het proces is het management verantwoordelijk als proceseigenaar. De (verbijzonderde) interne controles worden gecoördineerd of uitgevoerd door de kwaliteitsmedewerkers van team Kwaliteit (afd. Bedrijfsvoering). Dat geldt ook voor reviews op uitgevoerde controles van andere organisaties zoals Werkplein Venlo (gemeente Venlo). De uitkomsten van interne controles worden periodiek gerapporteerd aan het management en de concerncontroller. De accountant ontvangt eveneens een exemplaar van de definitieve rapportages en neemt de belangrijkste bevindingen op in de managementletter (interim controle) en het rapport van bevindingen (jaarrekeningcontrole). Daarnaast wordt de voortgang van de verbeteracties periodiek besproken binnen het concern- en afdelingsmanagement.

3.2 Onderwerp, diepgang en omvang van de controle

Het interne controleplan wordt elk jaar geactualiseerd op basis van de risicoanalyse in het normenkader (zie bijlage I). Voor elk relevant proces of thema bestaat een controlecyclus. De belangrijkste processen of thema's (op basis van risico/financiële relevantie) worden jaarlijks gecontroleerd, een aantal periodiek. In overleg met de accountant zijn processen geselecteerd die voor de controle als significant zijn aangemerkt.

De diepgang en omvang van een (verbijzonderde) interne controle worden gedetailleerd uitgewerkt in een interne controlewerkplan per proces. In samenwerking met de accountant worden werkplannen doorontwikkeld zodat de controles in de komende jaren voldoen aan de standaarden.

Bij het bepalen van het onderwerp/proces, de diepgang en omvang van een controle wegen een aantal aspecten mee, zoals:

- De invoering van nieuwe wet- en of regelgeving (normenkader). En gaat het om de introductie van een nieuw proces voor de gemeente of een procesherziening;
- De mate van risicobeheersing van het proces (analyse van de opzet, werking en naleving van het proces en de beheersmaatregelen) waarbij ook aandacht is voor fraudegevoeligheid en risico's omtrent informatiebeveiliging;
- De financiële relevantie (de omvang van de geldstroom/uitgaven volgens de begroting) en het aantal posten / mutaties;
- De mate waarin er (on)zekerheden in de (procesondersteunende) informatiesystemen zitten;
- De bevindingen uit eerdere controles en de daarop uitgevoerde corrigerende maatregelen;
- Zijn er personele wisselingen geweest van (sleutel-)functionarissen?
- Is er expliciet door de raad, college, concerncontroller of algemeen directeur opdracht gegeven voor interne controle thema's?

3.3 Planning te controleren processen/te onderzoeken thema's

Het onderstaand schema, dat meerdere pagina's beslaat, bevat de planning van de in 2020 te controleren processen door de gemeentelijke organisatie. Ook zijn de reden van de interne controle, de uitvoerende controleur en moment(en) van controle en rapportage opgenomen.

nr	Proces/Onderwerp	Reden interne controle	Uitvoering Interne Controle		
			IC door:	Wanneer	Rapportage
1	Inkoop & Aanbesteding				
	Feitelijke handelingen	Financieel belang, rechtmatigheid, getrouwheid	Vakafdelingen/-teams	Continu	n.v.t.
	Procescontrole/beperkte gegevensgerichte controle	Financieel belang, rechtmatigheid, getrouwheid en opmerkingen eerdere controles	Kwaliteitsmdw BV	Juli / Aug	September
	Procescontrole/beperkte gegevensgerichte controle	Financieel belang, rechtmatigheid, getrouwheid en opmerkingen eerdere controles	Kwaliteitsmdw BV	December / Januari (j+1)	Februari (j+1)
2	Salarissen				
	Bruto-netto berekening salarissen	Financieel belang, rechtmatigheid, getrouwheid	medew.pers / salarisadm.	Februari, Juli	Maart, Augustus
	Vaste en variabele mutaties Personeel en declaraties (B&W)	Financieel belang, rechtmatigheid, getrouwheid	medew.pers / salarisadm.	maandelijks	n.v.t.
	Procescontrole/beperkte gegevensgerichte controle	Financieel belang, rechtmatigheid, getrouwheid, politieke gevoeligheid en opmerkingen eerdere controles	Kwaliteitsmdw BV	September / Oktober	Oktober
3	Subsidies				
	Verlening / vaststelling	Financieel belang, rechtmatigheid, getrouwheid en opmerkingen eerdere controles	Beleidsmdw MON	continu	n.v.t.
	Procescontrole/beperkte gegevensgerichte controle	Financieel belang, rechtmatigheid, getrouwheid en opmerkingen eerdere controles - Verlening - Vaststelling (jaar-1)	Kwaliteitsmdw BV	September	Oktober
4	Participatiewet (Wwb / IOAZ / IOAW / Bbz)				
	Verstrekking uitkeringen	Financieel belang, rechtmatigheid, getrouwheid	Toetser Werkplein Venlo	dagelijks	n.v.t.
	Verbijzonderde IC	Financieel belang, rechtmatigheid, getrouwheid	P&C gemeente Venlo	Maandelijks	
	Review werkzaamheden VIC Venlo	Kennisnemen bevindingen	Kwaliteitsmdw BV		Juli / Januari (J+1)
	Steunen op accountantsverklaring van gem. Venlo	Financieel belang, rechtmatigheid, getrouwheid en opmerkingen eerdere controle			
	Minimabeleid/-regeling procescontrole/beperkte gegevensgerichte controle	Financieel belang, rechtmatigheid, getrouwheid en opmerkingen eerdere controle	Kwaliteitsmdw BV	september/ oktober	Oktober / November
5	WMO				
	Verstrekking maatwerkvoorzieningen	Financieel belang, rechtmatigheid, getrouwheid, risico	Toetser (WWL)	dagelijks	n.v.t.
	Procescontrole/beperkte gegevensgerichte controle	Financieel belang, rechtmatigheid, getrouwheid en opmerkingen eerdere controles	Kwaliteitsmedewerker BV	September / Oktober	Oktober / November
6	Jeugdwet				

nr	Proces/Onderwerp	Reden interne controle	Uitvoering Interne Controle		
			IC door:	Wanneer	Rapportage
	Verstrekking maatwerkvoorzieningen	Financieel belang, rechtmatigheid, getrouwheid, risico	Toetser (WWL)	dagelijks	n.v.t.
	Procescontrole/beperkte gegevensgerichte controle	Financieel belang, rechtmatigheid, getrouwheid en opmerkingen eerdere controles	Kwaliteitsmdw BV	September/ Oktober	Oktober / November
7	Belastingen				
	Aanslagoplegging gecombineerde aanslag 1e kohier	Financieel belang, rechtmatigheid, getrouwheid en opmerkingen eerdere controles	Team BW	April	Februari (j+1)
	Bezwaarschriften gecombineerde aanslag / beschikking	Rechtmatigheid, getrouwheid, risico	Team BW	dagelijks	Februari (j+1)
	Procescontrole/beperkte gegevensgerichte controle	rechtmatigheid, getrouwheid en opmerkingen eerdere controles	Kwaliteitsmdw BV	November/ December	Februari (j+1)
	Procescontrole marktgelden 2020	3 jaarlijkse procescontrole	Kwaliteitsmdw BV	Augustus / September	Oktober
	Procescontrole havengelden 2020	3 jaarlijkse procescontrole	Kwaliteitsmdw BV	Augustus / September	Oktober
8	Grondbedrijf				
	Grondexploitatie	Financieel belang, rechtmatigheid, getrouwheid en opmerkingen eerdere controles	Vakafdeling / Grondbedrijf		Jaarrekening
	Verhuur en verpacht grond	Rechtmatigheid, getrouwheid en opmerkingen eerdere controles	Kwaliteitsmdw BV	Januari (j+1)	Februari (j+1)
9	Bouwleges				
	Procescontrole oplegging bouwleges	3 jaarlijkse procescontrole	Kwaliteitsmdw BV	September	Oktober
10	Treasury				
	Procescontrole uitvoering Treasury statuut	3 jaarlijkse procescontrole	Kwaliteitsmdw BV	September	Oktober
11	Bijdragen en subsidies van provincie, rijksoverheid en derden				
	De regelingen die voor de gemeente Venray zijn opgenomen in de SISA-verantwoording	Financieel belang, rechtmatigheid, getrouwheid, politieke gevoeligheid	Budgethouders vakafdelingen	n.v.t.	dec 2020/ jan/feb 2021
	Verbijzonderde IC	Rechtmatigheid, getrouwheid Sisa regelingen > € 100.000	Kwaliteitsmdw BV	September 2020 tot februari 2021	februari 2021

4 Bijlagen**4.1 Bijlage I Normenkader 2020 incl. risico-inschatting en controleaanpak**

Nr	Programma	Externe wet en regelgeving	Interne regelgeving (citeertitel)	Raad of College	Risico	Onderbouwing risico-inschatting	Aanpak
1	1. Leven	Wet Kinderopvang	Verordening Wet kinderopvang gemeente Venray	R	L	Gezien de omvang en aard van deze post in relatie tot de goedkeuringstolerantie en op basis van de bevindingen uit werkzaamheden uit voorgaande jaren wordt het risico als laag ingeschat.	1
2	1. Leven	Wet Schuldsanering Natuurlijke personen (WSNP).	Verordening Schulddienstverlening gemeente Venray 2016	R	L	Het geheel van activiteiten in het kader van het regelen van schulden. Schulddienstverlening is een verzamelnaam en omvat schuldsanering, schuldbemiddeling, budgetbeheer, budgetbegeleiding en budgetadvies;	1
3	1. Leven	Participatiewet	Re-integratieverordening Participatiewet gemeente Venray 2017 ev. Verordening individuele inkomensvoetstuk gemeente Venray 2015 Verordening individuele studietoelage gemeente Venray 2017 ev. Verordening loonkostensubsidie Participatiewet Venray 2017 ev. Verordening tegenprestatie Participatiewet, IOAW en IOAZ gemeente Venray 2017 Afstemmingsverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ gemeente Venray 2017 ev. Verordening Participatieraad sociaal domein gemeente Venray 2020	R	M	Beheershandelingen in het proces. SISA en verbijzonderde controle decentraal en door gemeente Venlo i.h.k.v. overeenkomst Werkplein Venlo. Review door centrale AO/IC gemeente Venray en beide externe accountants.	1
4	1. Leven	Jeugdwet	Verordening jeugdhulp gemeente Venray 2020	R	H	Het betreft een substantiële post binnen de jaarrekening.	2
5	1. Leven	Wet Maatschappelijke Ondersteuning 2015	Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Venray 2020 Besluit nadere regels maatschappelijke ondersteuning 2020	R	H	Het betreft een substantiële post binnen de jaarrekening.	2

Nr	Programma	Externe wet en regelgeving	Interne regelgeving (citeertitel)	Raad of College	Risico	Onderbouwing risico-inschatting	Aanpak
			gemeente Venray				
6	2. Wonen	Wet Inburgering	Verordening Wet Inburgering gemeente Venray 2013	E R	L	Grondslag in Wet Inburgering Nieuwkomers	0
7	2. Wonen		Algemene Plaatselijke Verordening (APV) gemeente Venray 2019	R	L	geen financiële impact	0
8	2. Wonen	Winkeltijdenwet	Verordening winkeltijden gemeente Venray 2019	R	L	geen financiële impact	0
9	1. Leven	Algemene wet bestuursrecht	Algemene subsidieverordening gemeente Venray Besluit nadere regels subsidieverstrekking 2020	R	M	Subsidies zijn een belangrijk aspect in het kader van rechtmatigheid. Incl. proces accommodaties	2
10	2. Wonen	Algemene wet bestuursrecht	Subsidieverordening evenementen gemeente Venray	R	L		1
11	4. Besturen	Burgerlijk Wetboek	Verordening garantstelling gemeente Venray	R	M		1
12	2. Wonen	Woningwet Wet algemene bepalingen omgevingsrecht Besluit omgevingsrecht	Bouwverordening Gemeente Venray 2012 Verordening adviesbureau ruimtelijke kwaliteit	R	L	Het betreft vergoeding aan leden welstandscie. De vergoedingen worden betaald obv landelijke tarieven. Medewerkers van de gemeente nemen deel aan dezelfde activiteiten. De bedragen zijn beperkt.	0
13	2. Wonen	Wet ruimtelijke ordening Besluit ruimtelijke ordening Besluit omgevingsrecht	Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade 2008	R	L	Op basis van inlichtingen van adviseurs wordt obv de regels bepaald of iemand in aanmerking komt voor schadevergoeding.	1
14	3. Werken	Wet ruimtelijke ordening (Grexxwet)		R	M		1
15	2. Wonen	Subsidieregeling bodemsanering bedrijfsterreinen provincie Limburg		E	L	Betreft openbare ruimte en is zeer sterk situatie afhankelijk	0
16	2. Wonen	Besluit erfgoedwet archeologie	Venrayse instandhoudingverordening monumenten en cultuurhistorische waarden 2009 Erfgoedverordening 2010 gemeente Venray	R	L	De Gemeente Venray is een administratief doorgeefluik (BRIM). Collegebesluiten liggen hieraan ten grondslag.	0
17	3. Werken	Provinciaal Omgevingsplan Limburg	Verordening Stimuleringsfonds Startersregeling Venray 2012 Verordening Starterslening 2017	R	L	verantwoording via sisa	0
18	4. Besturen	Wet algemene regels herindeling		E	L		0

Nr	Programma	Externe wet en regelgeving	Interne regelgeving (citeertitel)	Raad of College	Risico	Onderbouwing risico-inschatting	Aanpak
19	1. Leven	Wet op het voortgezet onderwijs Wet op het primair onderwijs Wet op de Expertisecentra	Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Venray 2015 Verordening procedure overleg huisvesting onderwijs gemeente Venray Verordening materiële financiële gelijkstelling onderwijs gemeente Venray 2015 Verordening subsidies peuteropvang en voor- en vroegschoolse educatie gemeente Venray 2020 Besluit nadere regels subsidies peuteropvang en voor- en vroegschoolse educatie gemeente Venray 2020	R/C	L	Deze processen zijn uitbesteed	0
20	1. Leven	Wet op het voortgezet onderwijs Wet op het primair onderwijs Wet op de Expertisecentra	Verordening leerlingenvervoer gemeente Venray 2020	R	L	De verordening leerlingenvervoer wordt uitgevoerd door de gemeente Venray. De voorwaarden zijn eenduidig geformuleerd en worden stringent toegepast.	1
21	4. Besturen	Wet gemeenschappelijke regelingen (controle obv Jaarrekening)	Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Limburg-Noord Gemeenschappelijke Regeling Openbaar Lichaam Euregio Rijn-Maas-Noord Bedrijvenschap Greenpark Venlo Modulaire Gemeenschappelijke regeling sociaal domein Toezicht en Handavingsorganisatie Horst aan de Maas en Venray Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningsschap Noord Limburg West (NLW) Omnibuzz Gemeenschappelijke regeling regionale uitvoeringsdienst Limburg-Noord	E	L	Samenwerkingsverband en met overige publieksrechtelijke instellingen (provincie, waterschappen, rijksinstellingen)	0
22	2. Wonen 3. Werken 4. Besturen	Interreg IV, Intereg V, EFRO 2014-2020		E	L	EU subsidie tbv vernieuwende samenwerkingsprojecten voor Europese ruimtelijke ontwikkeling waarbij internationale stedelijke netwerken worden gevormd voor	1

Nr	Programma	Externe wet en regelgeving	Interne regelgeving (citeertitel)	Raad of College	Risico	Onderbouwing risico-inschatting	Aanpak
						kennisuitwisseling.	
23	4. Besturen	Algemene wet bestuursrecht	Verordening Commissie Bezwaarschriften 2017	R	L	Betreffen vaste bedragen * personen * vergaderingen. De omvang van deze post is beperkt.	0
24	4. Besturen	Gemeentewet	Verordening havengeld 2020	R	L		1
25	4. Besturen	Gemeentewet	Verordening Reclamebelasting 2020	R	L		1
26	3. Werken	Gemeentewet	Verordening rioolheffing 2020 Verordening rioolaansluitrecht 2020	R	M	In de wet- en regelgeving zijn tal van financiële instrumenten benoemd die niet of slechts onder bepaalde omstandigheden mogen worden ingezet. Indien deze regels niet of onvoldoende worden nageleefd zijn deze uitgaven onrechtmatig. Derhalve een zeer belangrijk aspect.	1
27	2. Wonen	Gemeentewet Wet milieubeheer Wet algemene bepalingen omgevingsrecht	Verordening afvalstoffenheffing 2020	R	H		2
28	4. Besturen	Gemeentewet	Verordening verblijfsbelasting 2020	R	L	Er wordt actie (aangifte) van belastingplichtige zelf verwacht. Risico zit in niet opgeven van overnachtingen. Er dient een adequate controle te zijn. Dit is gericht op volledigheid. De grondslag voor de inning is eenduidig. Bedrag is beperkt. Gezien de omvang en aard van deze post in relatie tot de goedkeuringstolerantie en op basis van de bevindingen uit werkzaamheden van het ICP uit voorgaande jaren wordt het risico als laag ingeschat.	1
29	4. Besturen	Gemeentewet	Verordening waternverblijfsbelasting 2020	R	L		1
30	3. Werken	Gemeentewet	Parkeerbelastingverordening Venray 2020 Parkeerverordening Venray 2016	R	L	Er kan gesteund worden op accountantsverklaringen van Q-Park	1

Nr	Programma	Externe wet en regelgeving	Interne regelgeving (citeertitel)	Raad of College	Risico	Onderbouwing risico-inschatting	Aanpak
31	4. Besturen	Gemeentewet	Marktverordening gemeente Venray 2017 Verordening marktgelden 2020	R	L	Obv ervaring uit het verleden is de marktverordening een aantal jaren geleden aangepast. De uitvoering van de marktverordening vereist de nodige nauwkeurigheid, afbreuk risico. Gezien de omvang en aard van deze post in relatie tot de goedkeuringstolerantie en op basis van de bevindingen uit werkzaamheden uit voorgaande jaren wordt het risico als laag ingeschat.	1
32	4. Besturen	Gemeentewet	Legesverordening 2020	R	M	zit in leges en belastingverordeningen die elders zijn opgenomen	0
33	4. Besturen	Gemeentewet	Verordening onroerende-zaakbelastingen 2020	R	H	In de wet- en regelgeving zijn tal van financiële instrumenten benoemd die niet of slechts onder bepaalde omstandigheden mogen worden ingezet. Indien deze regels niet of onvoldoende worden nageleefd zijn deze uitgaven onrechtmatig. Derhalve een zeer belangrijk aspect.	2
35	1. Leven	Gemeentewet	Verordening Lijkbezorgingsrechten 2020	R	L	Inning vindt plaats obv Verordening op de heffing en invordering van lijkbezorgingsrechten.	1
36	4. Besturen	Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme		E	L	De omvang van kasgeldstromen is echter beperkt en derhalve een laag risico.	0
37	2. Wonen	Wet op de kansspelen	Speelautomatenhalverordening	E	L	Heeft betrekking op fruitautomaten bij horecazaken, verlenen kienvergunningen en loterijen. Beperkte omvang.	0
38	4. Besturen		Regeling reis-en verblijfskosten gemeente Venray	E en C	L	Rijksregeling die van toepassing is verklaard op personeel Gemeente Venray. Gezien de omvang en aard van deze post in relatie tot de goedkeuringstolerantie en op basis van de bevindingen uit	1

Nr	Programma	Externe wet en regelgeving	Interne regelgeving (citeertitel)	Raad of College	Risico	Onderbouwing risico-inschatting	Aanpak
						werkzaamheden uit voorgaande jaren wordt het risico als laag ingeschat.	
39	4. Besturen	Fiscale wetgeving Sociale verzekeringswetten		C	M	De complexe wetgeving heeft voornamelijk betrekking op fiscale aangelegenheden binnen de sal.adm.	1
40	4. Besturen	Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers		E	M	Pensioengelden zijn een materiele post binnen de jaarrekening	1
41	4. Besturen	Ambtenarenwet 2017. Wet normalisering rechtspositie ambtenaren 01-01- 2020	CAO gemeenten en personeelshandboek	C	M	Het betreft een substantiële post binnen de jaarrekening.	2
42	4. Besturen	Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV)	Financiële verordening gemeente Venray - Nota Reserves en Voorzieningen	C	M	Belangrijk aspect tav rechtmatigheid. Het betreft een substantiële post binnen de jaarrekening.	2
43	4. Besturen	BBV	Financiële verordening gemeente Venray - Beleid vaste activa	R	M	Belangrijk aspect tav rechtmatigheid. Het betreft een substantiële post binnen de jaarrekening.	2
44	4. Besturen	BBV	Financiële verordening gemeente Venray - Kadernota post onvoorzien	R	M	Grondslag in de Provinciewet en Gemeentewet. Het BBV bevat de regelgeving voor onder andere het opstellen van de begroting en jaarstukken, de financiële positie, waardering activa en informatie voor derden.	2
45	4. Besturen	BBV	Financiële verordening gemeente Venray (Verordening artikel 212 Gemeentewet) Controleverordening gemeente Venray (Verordening artikel 213 Gemeentewet) Verordening 213a Gemeentewet: onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid gemeente Venray 2012 (Verordening artikel 213a Gemeentewet)	R	M	De raad stelt bij verordening de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie vast. Deze verordening waarborgt dat aan de eisen van rechtmatigheid, verantwoording en controle wordt voldaan. De regelgeving wordt getoetst via diverse (proces-)controles	2

Nr	Programma	Externe wet en regelgeving	Interne regelgeving (citeertitel)	Raad of College	Risico	Onderbouwing risico-inschatting	Aanpak
46	4. Besturen	Wet financiering decentrale overheden (FIDO) Uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden	Financiële verordening gemeente Venray - Treasurystatuut gemeente Venray	C	M	In de wet- en regelgeving zijn tal van financiële instrumenten benoemd die niet of slechts onder bepaalde omstandigheden mogen worden ingezet. Indien deze regels niet of onvoldoende worden nageleefd zijn deze uitgaven onrechtmatig. Derhalve een zeer belangrijk aspect.	2
47	4. Besturen	Aanbestedingswet 2012 Aanbestedingsbesluit Gids Proportionaliteit	Inkoopbeleid 2016	C	H	Indien gelden (overheidsopdrachten) niet volgens de Europese, nationale en gemeentelijke aanbestedingsregels (wet- en regelgeving met inachtneming van de gevormde (Europese) jurisprudentie) zijn aanbesteed dan worden de(z) gelden (lasten) als onrechtmatig beschouwd. Derhalve een zeer belangrijk aspect in het kader van rechtmatigheid. Het Inkoop- en aanbestedingsbeleid gemeente Venray (vastgesteld door college) wordt jaarlijks getoetst op werking en naleving, maar vormt geen onderdeel van het normenkader. Met name de inhuur van derden/personeel vormt een risicopost.	2
48	4. Besturen	Financiële verhoudingswet Algemene uitkering gemeentefonds		E	L	Het Ministerie heeft weinig belang bij een onjuiste verdeling van de gelden. De bedragen worden gepubliceerd. De betalingsstructuur is overzichtelijk. Het betreft een substantiële post binnen de jaarrekening.	1
49	4. Besturen	Wet normering topinkomens		E	L		0
50	4. Besturen	Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen onroerende zaken		E	L		0

Nr	Programma	Externe wet en regelgeving	Interne regelgeving (citeertitel)	Raad of College	Risico	Onderbouwing risico-inschatting	Aanpak
51	4. Besturen	Wet Basisregistratie Personen (Wet Brp) Besluit basisregistratie personen Algemene Verordening Gegevensbescherming	Verordening gegevensverstrekking basisregistratie personen gemeente Venray 2014	R	M	Kosten hebben hoofdzakelijk betrekking op het onderhoudcontract voor GEMnet. Gezien de omvang en aard van deze post in relatie tot de goedkeuringstolerantie en op basis van de bevindingen uit werkzaamheden uit voorgaande jaren wordt het risico als middel ingeschat.	1
52	4. Besturen	Wet basisregistratie adressen en gebouwen (BAG)		E	L		1
53	2. Wonen	Wet veiligheidsregio's		R	L		0
54	2. Werken	Wet op de bedrijveninvesteringzones	Verordening BIZ Smakterheide 2020	R	L		1
55	4. Besturen	Wet markt en overheid		R	L	Uitzonderingen zijn afgedekt via een Raadsbesluit	0
56	4. Besturen	Wet dieren	Verordening dode gezelschapsdieren gemeente Venray	R	L		0
57	4. Besturen		Verordening burgerinitiatief gemeente Venray	R	L		0
58	4. Besturen		Wegsleepverordening Venray 2018	R	L		0
59	4. Besturen		Stimuleringsregeling Centrumvisie Venray	R	L		0

Programmabegroting 2020		Lasten	Baten	saldo
1	Leven	71.200	27.778	-42.412
2	Wonen	16.853	8.221	-8.632
3	Werken	15.559	7.315	-8.244
4	Besturen	24.113	83.468	59.355
		127.725	126.782	67
Externe wetgeving				
Interne wetgeving				
Verordening of besluit/beleid				
R/C/E				
Raad of College of Externe wetgeving				
R				
Verordeningen/Besluiten vastgesteld door de Raad				
C				
Beleidsregels/besluiten door het College				
E				
uitsluitend externe wetgeving van kracht				

Risico-inschatting	Risico-inschatting	Risico-inschatting		
	Inherent risico (kans x impact=risico) hoog / middel / laag			
		Kans	Impact	Risico
		L	L	L
		L	M	L
		M	L	L
		H	L	M
		L	H	M
		M	M	M
		M	H	H
		H	M	H
		H	H	H
Cat.	Controle aanpak			
0	geen financiële beheershandelingen, geen materiële risico's (laag risico): geen controle werkzaamheden			
1	Proces is niet gewijzigd, beheersmaatregelen zijn toereikend en dekken geen significant risico af. De werking van de beheersmaatregelen kan getest worden middels de 3 jaars cyclische benadering. Opzet en bestaan dienen echter <u>jaarlijks</u> uitgevoerd te worden, teneinde te kunnen vaststellen dat het proces niet gewijzigd is.			
2	Proces is gewijzigd, beheersmaatregelen zijn nog niet toereikend of dekken een significant risico af. Jaarlijkse testing van opzet, bestaan en werking.			
3	Gegevensgerichte controle, wanneer in onvoldoende mate op de beheersmaatregelen gesteund kan worden.			

CONTROLEPROTOCOL VOOR DE ACCOUNTANTSCONTROLE OP DE JAARREKENING VAN DE GEMEENTE VENRAY 2016-2019**Inleiding**

Op grond van artikel 213 van de Gemeentewet dient er een accountantscontrole plaats te vinden van de jaarrekening op getrouwheid en rechtmatigheid. Bij de opdrachtverstrekking aan de accountant kan de gemeenteraad nadere aanwijzingen geven over de reikwijdte van de controle. Deze nadere aanwijzingen worden vastgelegd in een controleprotocol. Het laatste controleprotocol was van kracht gedurende de looptijd van de overeenkomst met de vorige accountant. Op 31-05-2016 is op basis van een Europese aanbesteding een raamovereenkomst gesloten met PricewaterhouseCoopers Accountants NV te Eindhoven voor de controlewerkzaamheden van de boekjaren 2016 tot en met 2019, met een optie van verlenging maximaal 4 maal 1 jaar.

Doelstelling

Dit nieuwe controleprotocol voor 2016 tot en met 2019 (en eventuele verlengingsopties) heeft als doel nadere aanwijzingen te geven aan de accountant over de reikwijdte van de accountantscontrole.

Wettelijk kader

In artikel 213 (lid 2) van de Gemeentewet staat dat de gemeenteraad één of meer accountants aanwijst voor de controle van de jaarrekening en het daarbij verstrekken van een accountantsverklaring en het uitbrengen van een verslag van bevindingen.

De gemeenteraad heeft de verordening ex artikel 213 Gemeentewet vastgesteld voor de controle op het financieel beheer en op de inrichting van de financiële organisatie van de gemeente Venray.

Algemene uitgangspunten voor de controle: getrouwheid en rechtmatigheid

De accountantscontrole van de jaarrekening is gericht op het afgeven van een oordeel over:

- de getrouwe weergave van de in de jaarrekening gepresenteerde baten en lasten en de activa en passiva;
- het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten en balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de van toepassing zijnde wettelijke regelingen, waaronder gemeentelijke verordeningen;
- de inrichting van het financieel beheer en de financiële organisatie gericht op de vraag of deze een getrouwe en rechtmatige verantwoording mogelijk maken;
- het in overeenstemming zijn van de door het college opgestelde jaarrekening met de bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te stellen regels bedoeld in artikel 186 GW (in het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten);
- de verenigbaarheid van het jaarverslag met de jaarrekening.

Bij de controle zullen de nadere regels die bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden gesteld op grond van artikel 213, lid 6 GW (Besluit accountantscontrole decentrale overheden) alsmede de Controle –en Overige Standaarden (COS genoemd) bepalend zijn voor de uit te voeren werkzaamheden.

Uitleg begrippen

In deze paragraaf volgt een uitleg van de belangrijkste begrippen en hun betekenis.

Bij de controle van de getrouwheid gaat de accountant na of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van zowel de baten en lasten, als de grootte en samenstelling van het vermogen. Een getrouw beeld houdt in dat de uitkomsten van het gevoerde financieel beheer getrouw in de jaarrekening worden weergegeven, waarbij rekening is gehouden met het doel waarvoor de verantwoording is opgesteld. In het geval van de gemeente is het doel van de jaarrekening het afleggen van verantwoording aan de raad over de realisatie van de begroting. Een getrouw beeld impliceert dat de jaarrekening niet zodanige fouten en/of onzekerheden bevat dat het oordeel van de gebruiker (de gemeenteraad) beïnvloed wordt.

Rechtmatigheid

Bij rechtmatigheid gaat het erom te handelen in overeenstemming met de begroting en van toepassing zijnde wettelijke regelingen (normenkader). Er moet worden vastgesteld dat baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Het gaat om de financiële beheershandelingen.

Om tot een gewogen oordeel te komen over de getrouwheid van de informatieverstrekking en de rechtmatigheid van beheershandelingen wordt extra nadruk gelegd op toetsing op de volgende rechtmatigheidscriteria⁴:

1. Het begrotingscriterium;
2. Het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium (M&O-criterium);
3. Het voorwaardencriterium.

1. Het begrotingscriterium

Het begrotingscriterium wordt als volgt omschreven in het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado);

Financiële beheershandelingen, die ten grondslag liggen aan de baten en lasten, alsmede de balansposten, dienen tot stand te zijn gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting en hiermee samenhangende programma's. In de begroting zijn de maxima voor de lasten vermeld die door het algemeen bestuur zijn vastgesteld. Dit houdt in dat de financiële beheershandelingen dienen te passen binnen de begroting, waarbij het juiste programma, de toereikendheid van het begrotingsbedrag, alsmede het begrotingsjaar van belang zijn.

2. Het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium

Het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium (M&O-criterium) kan het best uitgelegd worden door de begrippen afzonderlijk te beschrijven.

Het opzettelijk niet, niet tijdig, onjuist of onvolledig verstrekken van informatie betreft een bewuste misleiding om een onrechtmatig of onwettig voordeel te behalen. In een dergelijke situatie is sprake van misbruik. Misbruik van overheidsgelden kan gelijk worden gesteld met het plegen van fraude om zich onrechtmatig overheidsgelden toe te eigenen. Bij fraude passen beheersmaatregelen zoals fraudepreventie, handhaving, fraudeopsporing en sancties.

Bij oneigenlijk gebruik van overheidsgelden wordt feitelijk gehandeld in overeenstemming met wet- en regelgeving. Daarmee zijn dergelijke handelingen niet onrechtmatig. Wel is sprake van het in strijd handelen met het doel en de strekking van de wet- en regelgeving. Indien de wet- en regelgeving oneigenlijk gebruik mogelijk maakt ('de mazen van de wet') is het blijkbaar noodzakelijk dat de wet- en regelgeving wordt aangepast en/of

---

⁴ Voor de rechtmatigheidscontrole wordt aan negen rechtmatigheidscriteria getoetst. Dit zijn de volgende criteria: het begrotingscriterium, het voorwaardencriterium, het misbruik en oneigenlijk gebruikcriterium, het calculatiecriterium, het valuteringscriterium, het adresseringscriterium, het volledigheidscriterium, het aanvaardbaarheidscriterium en het leveringscriterium.

In het kader van het getrouwheidsonderzoek wordt al aandacht besteed aan de meeste van deze criteria.

wordt duidelijker toegelicht. De beheersmaatregelen die daarbij passen zijn: handhaving, voorlichting, analyse toepassing en actualisering wet- en regelgeving. Misbruik is onrechtmatig, oneigenlijk gebruik niet.

De gemeente Venray heeft haar beleid op het gebied van misbruik en oneigenlijk verwoord in de nota Misbruik en oneigenlijk gebruik van gemeentelijke regelingen.

3. Het voorwaardencriterium

Besteding en inning van gelden door een gemeente zijn aan bepaalde voorwaarden verbonden waarop door de accountant moet worden getoetst. Deze voorwaarden liggen vast in wetten en regels van hogere overheden en de (eigen) gemeentelijke regelgeving, of met andere woorden: het voorwaardencriterium⁵.

De precieze invulling verschilt per wet, regeling en verordening.

Te hanteren goedkeurings- en rapporteringstolerantie

De goedkeuringstoleranties en rapporteringstolerantie die in een controle moeten worden gehanteerd, worden door de raad vastgesteld. Uiteraard moeten deze aan de minimumeisen van het Bado voldoen. De goedkeuringstolerantie is bepalend voor de oordeelsvorming en de strekking van de af te geven accountantsverklaring. In de onderstaande tabel zijn de goedkeuringstoleranties opgenomen zoals door de gemeenteraad vastgesteld voor de voorgaande controlejaren (2012 tot en met 2015). Voorgesteld wordt om deze goedkeuringstoleranties aan te houden voor de jaren 2016 tot en met 2019. De raad houdt zich daarmee aan de minimumeisen zoals deze zijn opgenomen in het Bado en door de meeste gemeentes gehanteerd.

Goedkeuringstolerantie	Goedkeurend	Beperking	Oordeelonthouding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening (% lasten)	≤ 1%	>1%<3%	-	≥ 3%
Onzekerheden in de controle (% lasten)	≤ 3%	>3%<10%	≥ 10%	-

Tabel: goedkeuringstoleranties

In principe bepaalt de accountant de grensbedragen aan de hand van de definitief vastgestelde jaarrekening.

Voor de rapporteringstolerantie geldt als maatstaf dat de accountant elke fout of onzekerheid groter dan of gelijk aan € 50.000 rapporteert. Voorgesteld wordt om deze rapporteringstolerantie aan te houden.

⁵ De gestelde voorwaarden hebben in het algemeen betrekking op:

- De omschrijving van de doelgroep respectievelijk het project;
- De heffings- en/of declaratiegrondslag;
- Normbedragen (denk aan hoogte en duur);
- De bevoegdheden;
- Het voeren van een administratie;
- Het verkrijgen en bewaren van bewijsstukken;
- Aan te houden termijnen besluitvorming, betaling, declaratie e.d..

De accountant heeft zelf ook een verantwoordelijkheid bij de weging van de invulling van de controle en de rapportage. Als een afwijking relevant is voor de oordeelsvorming en het bedrag ligt beneden de rapporteringstolerantie, dan wordt ook daarover door de accountant gerapporteerd.

Reikwijdte accountantscontrole rechtmatigheidstoetsing

De accountantscontrole op rechtmatigheid is limitatief gericht op:

- de naleving van wettelijke en gemeentelijke kaders (verordeningen en andere besluiten met een kaderstellend karakter), zie hiervoor bijlage 1.
- de programmabegroting van het betreffende jaar.

Met de dualisering is een scherpere grens getrokken tussen bevoegdheden die de raad heeft en bevoegdheden die het college toebehoren. De collegebesluiten zijn te onderscheiden in twee soorten: uitvoerend en kaderstellend. Voor de rechtmatigheidstoets betekent dit, dat de uitvoerende voorschriften (interne regelgeving), niet onder het rechtmatigheidsoordeel vallen. Deze voorschriften hebben immers betrekking op de relatie tussen college en ambtenaren. Uitvoerende besluiten vallen voor zover deze betrekking hebben op baten, lasten dan wel balansmutaties al onder de getrouwheidscontrole.

Kaderstellende besluiten hebben een algemene werking voor alle nog te nemen uitvoerende besluiten. Kaderstellende collegebesluiten (betrekking hebbend op financiële beheershandelingen) kunnen verplicht zijn gesteld door hogere regelgeving of raadsbesluiten c.q. - verordeningen. Indien in deze regelgeving de verplichting tot het opstellen en nemen van een besluit is opgenomen, zal de accountant alleen onderzoeken of dit besluit ook daadwerkelijk door het college is vastgesteld. Indien ook eisen aan het collegebesluit zijn opgenomen wordt ook (alleen) gecontroleerd of het collegebesluit die bepalingen bevat. Controle van de naleving van de kaderstellende collegebesluiten hoort dus niet standaard onder de accountantscontrole.

Hierop zijn echter twee uitzonderingen:

1. de eerste uitzondering betreft wettelijk verplichte kaderstellende collegebesluiten waarbij is voorgeschreven dat een rechtmatigheidstoets moet worden uitgevoerd.
2. de tweede uitzondering betreft die kaderstellende collegebesluiten inzake financiële en/of niet financiële beheershandelingen (niet vallend onder de eerste uitzondering) die de raad (aanvullend) opneemt in het normenkader. Omdat de controle van de naleving van deze kaderstellende collegebesluiten niet standaard onder de accountantscontrole valt, wordt daarvoor een afzonderlijk raadsbesluit genomen. Het raadsbesluit valt dan onder de normale rechtmatigheid.

Communicatie- en rapportagemomenten

Ter bevordering van een efficiënte en doeltreffende accountantscontrole vindt periodiek overleg plaats tussen de accountant en de auditcommissie. De auditcommissie is samengesteld uit raadsleden met als adviseurs de portefeuillehouder financiën (op afroep; afhankelijk van het onderwerp), de concerncontroller, de gemeentesecretaris (op afroep; afhankelijk van het onderwerp) en de accountant. Secretaris van de commissie is de raadsgriffier.

Interim-controles

In de tweede helft van elk boekjaar wordt door de accountant de interim-controle uitgevoerd. Over de uitkomsten daarvan wordt een managementletter uitgebracht. Bestuurlijk relevante zaken worden – op grond van de overeengekomen rapportagewensen - ook aan de gemeenteraad gerapporteerd.

Rapport van bevindingen

Overeenkomstig de gemeentewet wordt omtrent de controle van de jaarrekening een rapport van bevindingen uitgebracht aan de Raad en in afschrift aan het College van Burgemeester en Wethouders. In het rapport van bevindingen wordt gerapporteerd over de opzet en uitvoering van het financiële beheer en of de beheersorganisatie een getrouw en rechtmatig financieel beheer en een rechtmatige verantwoording daarover waarborgen. Inhoud van rapport van bevindingen: De vraag of de inrichting van het financieel beheer en van de financiële organisatie een getrouwe en rechtmatige verantwoording mogelijk maken. Daarnaast resterende fouten, onzekerheden of verbeteringen op het gebied van verslaglegging rekening houdend met afgesproken rapporteringstolerantie. Relatie tussen de controletolerantie ingevolge controleverordening en de feitelijke bevindingen.

Accountantsverklaring

In de accountantsverklaring wordt op een gestandaardiseerde wijze, zoals wettelijk voorgeschreven, de uitkomst van de accountantscontrole weergegeven, zowel ten aanzien van de getrouwheid als de rechtmatigheid, uitmondend in een oordeel over de jaarrekening. Deze accountantsverklaring is bestemd voor de gemeenteraad, zodat deze de door het College van Burgemeester en Wethouders opgestelde jaarrekening kan vaststellen.